

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Аудитын сэдэв:

Улсын төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүн

Аудит хийх үндэслэл, бүрэн эрх:

Аудитыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.5 дахь зүйлийг үндэслэн мөн хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд УИХ-ын Төсвийн Байнгын хорооны 2023 оны 08 дугаар тогтоолын дагуу хийв.

АУДИТЫН ГОЛ ДҮГНЭЛТ:

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТЭД ЭРХ БҮХИЙ БАЙГУУЛЛАГА, АЛБАН ТУШААЛТНУУДААС ТАВИХ ХЯНАЛТ ХАНГАЛТГҮЙ БАЙНА.

Тайланг хүргүүлсэн этгээд:

Аудитын тайланг ҮАГ, аймгийн ИТХ, Засаг дарга, ГХБХБГ, ОНӨГ

Нэмэлт мэдээлэл, мэдээллийн эх сурвалж:

Баруун-Урт 2024 он

Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор Г.Даваа

Утас: 70518396 Цахим хаяг: davaag@audit.gov.mn

Аудитын менежер М.Нарантуяа

Утас: 70512123 Цахим хаяг: narantuyam@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Г.Оюунболд

Утас: 70512127 Цахим хаяг: oyunboldg@audit.gov.mn

Аудитор Э.Алтансүх

Утас: 70512127 Цахим хаяг: altansukhe@audit.gov.mn

Аудитор Б.Ганцэцэг

Утас: 70512127 Цахим хаяг: gantsetsegb@audit.gov.mn

**Аудит хийх
үндэслэл, бүрэн эрх**

Аудитын зорилт, хамарсан хүрээ, стандарт, арга зүйн талаарх мэдэгдэл

Аудитыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.5 дахь зүйлийг үндэслэн мөн хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд УИХ-ын Төсвийн Байнгын хорооны 2023 оны 08 дугаар тогтоолын дагуу хийв.

Аудитын зорилт

Улсын төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүнд гүйцэтгэлийн аудит хийж, дүгнэлт өгч зөвлөмж боловсруулан дүнг АИТХ, Засаг дарга болон холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад аудитын зорилго чиглэгдэнэ.

Аудитын хамарсан хүрээ

Аудитад улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтыг 2023 онд хэрэгжүүлсэн Төсвийн ерөнхийлөн захирагч болон тэдгээрийн харьяа байгууллагууд, захиалагчийн техник хяналт хэрэгжүүлэгч байгууллага болон зураг төслийн компаниуд, холбогдох бусад байгууллага, гүйцэтгэгч аж ахуйн нэгжийг хамруулан төсөл, арга хэмжээний төлөвлөлт, зураг төсөл, магадлалын ерөнхий дүгнэлт, гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээ түүний хэрэгжилт, баталгаажуулсан ажлын гүйцэтгэл, олгосон санхүүжилт, эрх бүхий байгууллагуудаас хяналт хийсэн ажлын тайлан болон төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүнгийн хүрээнд аудитыг гүйцэтгэлээ

БҮЛЭГ А. ЗАРИМ ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ САНХҮҮЖИЛТИЙГ БОДИТ ГҮЙЦЭТГЭЛЭЭС ИЛҮҮ ОЛГОСОН БАЙНА.

Аудитын асуулт	Аудитын үр дүн
А. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний холбогдох тооцоолол, баримт бичгийг үндэслэлтэй боловсруулж, санхүүжүүлсэн үү?	- Архитектур төлөвлөлтийн даалгаврыг “Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, магадлал хийх дүрэм”-ийн дагуу боловсруулаагүй байна. - Төсөл арга хэмжээний төсөвт өртгийг улсын төсөвт бүрэн тусгаагүйгээс зарим төсөл арга хэмжээ удаашрах, дуусахгүй орхих эрсдэлүүд үүсэж байна. - Зарим төсөл арга хэмжээний бодит гүйцэтгэлийг 601.2 сая төгрөгөөр илүү дүнгээр баталгаажуулж, санхүүжилт олгожээ.

БҮЛЭГ Б. УЛСЫН КОМИСС ХҮЛЭЭН АВСАН БАРИЛГУУДАД ДЭЭВРЭЭС УС ГООЖИХ, ДУЛААН АЛДАГДАЛ ИХТЭЙ БАЙХ ЗЭРЭГ ЗӨРЧИЛ НИЙТЛЭГ ГАРЧ БАЙНА.

Аудитын асуулт	Аудитын үр дүн
Б. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг хугацаанд нь гүйцэтгүүлж, хүлээн авсан уу?	- Гүйцэтгэгчээс шалтгаалж барилгын ажил гүйцэтгүүлэх гэрээг цуцлах нөхцөл байдал үүссэн 2 төсөл арга хэмжээ байна. - Төсөл арга хэмжээний хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил давтагдаж байгаа нь бүх шатны хяналт үр нөлөөгүй байгааг илтгэж байна. - Хэрэгжүүлж дууссан төсөл, арга хэмжээг нягтлан бодох бүртгэлд бүрэн тусгаагүй байна.

БҮЛЭГ В. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР БИЙ БОЛСОН ХӨРӨНГИЙН ТҮРЭЭСИЙН ОРЛОГЫН ТӨВЛӨРҮҮЛЭЛТИЙГ ЭС ТООЦВОЛ БАРИЛГЫН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНҮҮД ТӨЛӨВЛӨСӨН ҮР ДҮНД ХҮРСЭН БАЙНА.

Аудитын асуулт	Аудитын үр дүн
В. Хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээ нь төлөвлөсөн үр дүнд хүрсэн үү?	- Шинэ хөдөө төслийн хүрээнд бий болсон техник хэрэгслийн түрээсийн орлого бүрэн төвлөрөөгүй байна. - Хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээ нь хэрэгцээ шаардлагыг хангаж, төлөвлөсөн үр дүнд хүрсэн байна.

ДҮГНЭЛТ:

Аудитын дүнд үндэслэн дараах дүгнэлтийг гаргаж байна.

- Архитектур төлөвлөлтийн даалгаврыг “Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, магадлал хийх дүрэм”-ийн дагуу боловсруулаагүй, төсөл арга хэмжээний төсөвт өртгийг улсын төсөвт бүрэн тусгаагүйгээс зарим төсөл арга хэмжээ удаашрах, дуусахгүй орхих эрсдэлүүд үүсэж байна.
- Гүйцэтгэгчээс шалтгаалж барилгын ажил гүйцэтгүүлэх гэрээг цуцлах нөхцөл байдал үүссэн 2 төсөл арга хэмжээ байгаа бөгөөд улсын комисс хүлээн авсан барилгуудад дээврээс ус гоожих, дулаан алдагдал ихтэй байх зэрэг зөрчил нийтлэг гарч байна.
- Зарим төсөл арга хэмжээний бодит гүйцэтгэлийг 601.2 сая төгрөгөөр илүү дүнгээр баталгаажуулж, санхүүжилтийг олгосон бөгөөд төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил байгаа нь бүх

шатны хяналт үр нөлөөгүй байгааг илтгэж байна.

- Барилга, байгууламжийг байнгын ашиглалтад оруулах комиссоос өгсөн үүрэг даалгавар, гэрээний үүргээ биелүүлээгүй гүйцэтгэгч нартай хариуцлага тооцох, гэрээг цуцлах шаардлага үүссэн байна.
- Ашиглалтад орж бүртгэлд тусгасан төсөл арга хэмжээний материалын үнийн өсөлтийг тооцож Төсвийн тухай хуульд нэмж тусгасан дүнгээр капиталжуулж бүртгэлд тусгаагүй, баригдаж дууссан барилгыг бүртгэлд тусгах Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын тогтоол гараагүй тул АИТХ-аар хэлэлцүүлээгүй байна.
- Хөрөнгө оруулалтаар бий болсон хөрөнгийн түрээсийн орлогын төвлөрүүлэлтийг эс тооцвол барилгын байгууламжийн төсөл, арга хэмжээнүүд төлөвлөсөн үр дүнд хүрсэн байна.

ЗӨВЛӨМЖ:

Аудитаар өгсөн дүн дүгнэлтэд үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгч байна.

Аймгийн ЗДТГ-т:

1. "Шинэ хөдөө" төслийн хүрээнд нийлүүлэгдсэн 25 толгой бух, Тукан НР маркийн 2 ширхэг өвс хаман боогчийг данс бүртгэлд тусгах.

ХБТХОХэлтэс, СТСХэлтэс болон ГХБХБГ-т:

1. Төсөл арга хэмжээний санхүүжилтийг бодит гүйцэтгэлд үндэслэн олгож, дотоод хяналтыг сайжруулах, гүйцэтгэлийг бодитоор хянан баталгаажуулаагүй, буруутай албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцуулах асуудлыг хуульд заасны дагуу тухай бүр шийдвэрлэж байх.
2. Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газарт барилгын хэлтэст хяналт хийхэд хүрэлцэхүйц тооны гэрээт ажилтнуудыг авах, тэдгээрийн цалин, холбогдох бусад зардлыг захиалагчийн техник хяналтын зардлаас санхүүжүүлж, хяналтын чанар, үр нөлөөг дээшлүүлэх.
3. Ашиглалтад хүлээн авсан барилгууд чанаргүй байх эрсдэлийг хаах үүднээс гүйцэтгэлийн баталгаа болон чанарын баталгаат хугацааны барьцааг улсын комиссоос өгсөн үүрэг даалгаврыг

биелүүлээгүй чөлөөлөхгүй байх.

тохиолдолд

4. Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газарт барилгын хяналтын улсын байцаагчийн сул орон тоон дээр Төрийн албаны тухай хуульд заасны дагуу хүн авч ажиллуулах талаар холбогдох арга хэмжээг үр нөлөөтэй зохион байгуулах, Барилгын тухай хуулийн 47 дугаар зүйлд заасан техникийн улсын хяналтыг хэрэгжүүлэх.

Орон нутгийн өмчийн газарт:

1. Хэрэгжиж дууссан болон материалын үнийн өсөлтийг тооцож Төсвийн тухай хуульд нэмж тусгасан дүнгээр капиталжуулж бүртгэлд тусгаагүй төсөл, арга хэмжээг холбогдох байгууллагуудын данс бүртгэлд тусгах ажиллагааг тайлант онд нь багтаан шийдвэрлүүлэх.
2. "Шинэ хөдөө" төслийн хүрээнд нийлүүлэгдсэн өвс хаман боогч болон хүлэмжийг иргэн, аж ахуйн нэгжид түрээслүүлэх гэрээний 4.1.4 дэх заалтыг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 3-т нийцүүлж, гэрээнд өөрчлөлт оруулах ажлыг зохион байгуулах.
3. Аймгийн Засаг даргын захирамжаар 130 ширхэг notebook-ийг байгууллагуудад олгохоор хуваарилагдсанаас данс бүртгэлд тусгаагүй 13 notebook-ыг хуваарьт байгууллагуудын дансанд тусгуулах

Үндэсний аудитын газарт хүргүүлсэн санал:

1. Газар эзэмших эрхий гэрчилгээгүй төсөл арга хэмжээний зураг төсвийг магадлалаар оруулж, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний жагсаалтад батлагдсан нь Барилгын тухай хуулийн 12.1, 12.1.1 дэх заалт, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 3, 13.3.3 дахь заалтыг зөрчиж байгааг холбогдох яам, албан тушаалтанд уламжлах.
2. Барилгын төсөвт магадлал хийх үе шатанд "Барилгын төсөв зохиох дүрэм"-ийн 5.10-т заасан тоног төхөөрөмжүүдийг материалын зардлын тооцоонд тусгасан эсэхийг хянуулах, дүрмийн хэрэгжилтийг хангуулах талаар холбогдох байгууллагад уламжлах.

3. Барилгын захиалагчийн техникийн хяналт болон зохиогчийн хяналт хэрэгжүүлэх субъектүүд барилгын ажлын бүх үе шатанд барилгын норм, дүрмийн хэрэгжилтийг хянаж, шалгахад зарцуулбал зохих хугацааны доод хэмжээг барилгын төсөвт өртгийн хэмжээтэй уялдуулан хүн/өдрөөр тооцон нормчилж, холбогдох заалт, зохицуулалтыг “Барилгын ажлын захиалагчийн дүрэм” болон “Барилгын ажилд зураг төсөл зохиогчийн хяналт тавих дүрэм”-д тодорхой тусгах нь зүйтэй байна.

---o0o---